

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFŐN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Bathhány-utca 5. sz.

Jelenségek.

Ugy látszik, hogy a Bánffy párt és a néppártnak egy része nincs megbarátkozva a koalícióval. Együtt maradnak honoris causa, együtt is dolgoznak becsületből, de ha kenyértörésre kerül a sor, akkor elválnak egymástól, vagy ha úgy tetszik kiválnak egymásból.

Ez természetes is, a két ellentétes alapon állók egyesülése csak is addig tarthat, míg az elvi kijelentések terén maradnak. Az elvi kijelentések tere elég alkalmas arra, hogy a gyakorlati ellentéteket a szavak segítségével, melyek ama híres diplomata szerint csak a gondolatok leplezésére valók, kiegyenlítsék. Ha azonban a tettek mezejére lépnek át, a kiegyenlítés lehetlenné válik. Az alap feladása nélkül ettől a pillanattól fogva a koalíció együtt nem maradhat. És nem is fog együtt maradni, mert a disszidensek, a Bánffy párt és a néppárt egyik részétől a 67-es alap megtagadását várni nem lehet.

Hogy a feltétlen együvé tartozás érzete már gyengült, azt bizonyítja különben a szegedi választás is, ahol most már mind a három párt szemben áll egymással. De bizonyítja még az a körülmény is, hogy a már meglévő Bánffy párt is kezd bomladozni; a tagokat az összetartozandóság érzete már nem fűzi — oly szorosan egygyé, mint akár közvetlenül a választások előtt, akár közvetlenül a választások után.

Érdekes jelenség különben az a letagadhatatlan tény is, hogy már vannak politikusok, akik a kibontakozás lehetőségét nem a koalícióban keresik többé. Valami új pártot szeretnének megteremteni, amely új pártban a többség tömörülne 67-es alapon. Ez az eszme a disszidenseké, a néppárt kevésbé re-

akciónárius tagjaié és a Bánffy-párté.

Hogy ezen eszmét nyíltan propagálni még nem merik, ennek oka csupán csak az, mert még nem tudták megtalálni azonos módokat és eszközöket, amelyeknek segítségével a szabadelvűpárttal való visszaegyesülést kimondhatnák, de mindjárt hozzá is tehetnék, hogy „honny soit qui mal y pense.”

Addig a felirat megszerkesztése, a formális ülések és a felirati vita alkalmas eszközök az időnyeléshez.

Hogy hogyan lesz, mi lesz a vége ezeknek a letagadhatatlanul megállapítható legújabb jelenségeknek, azt mi nem tudhatjuk, kutatásuk nem a mi feladatunk.

Mindenki várhat és ez most a legújabb jelszó. Várjunk, ráérünk, ha e várakozás meg is akadályozza azt a munkakédvet a munkásságban, amely az államért, a népért, a hazáért, a nemzetért csak dolgozni akart.

Istenem, milyen boldog is a magyar! Mert kell e annál nagyobb boldogság, mint mikor ölbe tett kezekkel várhatja a sült galambot, sőt e várásra készíthet mindenkit, nem törődve azzal, hogy e várakozás közben a mezőn keresztbe rakott gabona elrothad. Pedig mennyi ilyen keresztbe rakott buza kéve várja a betakarítást.

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 11.

A helyzet mozdulatlanak tetszik, és mégis itt is, ott is bukkann föl igyekezet a megoldás irányában.

Ma délelőtt a király Bécsben audiencián fogadta Tisza István gróf miniszterelnököt, idehaza Budapesten pedig konferencia volt Kossuth Ferenc lakásán, amelyen a függetlenségi párt több tagja vett részt. Ugy értesülünk, hogy ezen az értekezleten különösen a megtorló bizottság intézkedéseiről volt szó és hogy

Kossuth Ferenc enyhíteni óhajt a megtorlás módján, ami egyébként a disszidensek kívánsága is. Fölvetődött az is, hogy a megtorlás helyett ünnepeles bizalmatlanságot szavaznak a kormánynak, mert hisz a megtorlás benne van a választások eredményében.

Ami a képviselőház szünetét illeti, szóba került ez is. E szerint a Ház most szombaton elnapolná magát és egészen május hónap 2-ig szünetelne, Ezzel szemben áll azonban az újpárt és a függetlenségi párt intranzigens része, amely azt követeli, hogy a Ház csak április 25-ig szüneteljen, azután pedig menjen bele a felirat érdemleges tárgyalásába.

Erről a kérdésről a vezérlőbizottság dönt majd, a mely a legközelebb ismét összeül.

A mi már most a Széll-féle kombinációt illeti, erről a legellentétesebb hírek kerülnek forgalomba, annyi azonban tény, hogy Széll Kálmán közeledést keres a koalícióhoz és ebben az irányban már tanácskozások is folytak. A húsvéti ünnepek előtt azonban érdemben aligha áll be fordulat a válságban.

* * *
Öfelsége Tisza István gróf miniszterelnököt ma délelőtt 11 órakor másfél óráig tartó kihallgatáson fogadta. A kihallgatás után Tisza gróf Goluchovsky külügyminisztert kereste föl, akivel hosszasan tanácskozott. Tisza gróf. aki délelőtt Héderváry gróf miniszterrel is tanácskozott, délután visszautazott Budapestre.

BAJA és VIDÉKE.

Rovatszerkesztő: Fodor Károly.

Utazás a barátok kertje körül.

Baja, április 11.

A mi fura módon épített városunknak, amely Weidinger Dezső szerint úgy terül el, mint egy nagy 8-as, meg van az a különös szerencsétlensége is, hogy a város kellő közepén, a hol a legélénkebb életnek kellene lüktetnie, két nagy kert ékelődik be, a városba és a belvárost ketté osztja. A két kert, a barátok kertje és a kisszállási uradalom kertje összesen nyolc holdat tesz ki és megakasztja a várost tovább fejlődésében ott, a hol voltképpen fejlődnie kellene. A város legszebb utcája, a Szent Antal-utca egy ormóttan, csunya, rozszant falban végződik. Sokan szeretnének a

belvárosban házat építeni, de nincsen háztelek. Ha a fentemlített két kert átmenne a város tulajdonába, azonnal fellendülne Baján az építő ipar.

A mult esztendőben társadalmi uton mozgalom indult meg, hogy ezt a két óriási telket kisajátítsák. Azóta a város törvényhatósága is foglalkozott az ügygel.

A mult hóban a város közgyűlése előtt volt a kisajátítás ügye. Az egész nagy telek ára 166 ezer korona volna. A kisajátítással azonban nem foglalkozott a közgyűlés érdemben hanem visszavonta a javaslatát és a kisajátítás kérdését levette a napirendről.

Értjük a közgyűlés tagjait, hogy nem akarják a várost belevinni ilyen óriási kiadásba, de az már teljesen érthetetlen, hogy miért szűnt meg a társadalmi mozgalom. A kert ott nem maradhat, mert a várost fel kell szabadítani ezen nyög alól. Ugy tudjuk, hogy sokan vannak, akik szívesen áldoznának arra, hogy ez a kert megszűnjön létezni.

A mozgalmat meg kell újra indítani és pedig abban az irányban, hogy aki akar ott házteleket vásárolni, az jegyeztesse elő magát.

Ebből aztán tiszta képét fogjuk látni annak, hogy mekkora összeg áll a telek megvásárlása céljából rendelkezésre.

A mozgalomnak azonban megszünni nem szabad.

— Személyi hír. Polgár József a szabadka kir. törvényszék elnöke Bajára érkezett.

A színház kérdés. A bajai színház építésének kérdése most talán végleg el lesz döntve. A színházi bizottság úgy határozott, hogy a törvényhatósági bizottság közgyűlésének azt fogja ajánlani, hogy a Bárányszállodának a Bende Imre utcai részén az istállókat bontsák le és ennek helyére egy nagy hangversenytermet emeljenek nagy színpaddal, öltözőkkel, karzattal és páhlyokkal, úgy, hogy színi előadásokra teljesen alkalmas legyen. Ezt az eszmét a törvényhatósági bizottság legtöbb tagja igen szimpátikusan fogadja és van rá remény, hogy az idén már tisztességes hajlékot kap Baján is a nemzeti színház. A pénzügyi oldalát a kérdésnek úgy vélik megoldani, hogy a Báránymostani nagytermét átalakítanak vendégszobákká és a házbért mintegy 1600—2000 koronával emelnék. A bérösszeg többletéből fedeznék az építkezési költségeket.

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatos szer:

tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajainál, ugymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánltatik.

Emeli az étvágyat és a testület, eltávolítja a köhögést és a köpetet és éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban 4. — kor-ért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg alantli cseggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc.)

Sirolin

Építő iparosok szervezkedése. A bajai építő iparosok, u. m. kőművesek, ácsok, lakatosok, szobafestők, mázólok, épület bádigosok és cserép és palafedők mozgalmat indítottak, hogy az összes bajai építkezéssel foglalkozó iparosok egy általános építő iparosok szövetkezetét alakítsanak, amely hivatva lenne az építő iparosok érdekeit képviselni. Ebben az ügyben tegnap már tartottak is értekezletet.

Kitüntetett munkás. A kereskedelmi miniszter a szegedi kereskedelmi és iparkamara területén 5 érdemes ipari munkást tüntetett ki elismerő oklevéllel és 100—100 korona jutalommal. A megjutalmazottak között van Szalay János könyvkötő segéd is, ki már 1878. év óta dolgozik a Kollár A. cég könyvkötő műhelyében.

Halátlan gyermek. Roskadozó, törődött öreg ember tett jelentést a bajai rendőrségnél. Az öreg izgalomtól és zokogástól elcsukló hangon panaszkodott, hogy elvetemült, rossz fia őt és leányát irgalmatlanul elverte. A fiu azért bántalmazta oly brutális módon az apját és testvérét, mert nem akartak néki a korcsmázáshoz pénzt adni.

Rablótámadás Felső-szent Ivánon. Id. Kuthi József feljelentést tett a bajai bíróságnál, hogy tegnap este amidőn hazafelé bandukolt, ismeretlen tettesek az utcán megtámadták és addig fojtogatták, míg a nála volt pénzt nekük át nem adta. A rablók ellen megindult az eljárás.

Ablakbeverések. Nem mulhatik el vasárnap holmiféle duhajkodás nélkül. Ma tettesek jelentést a csendőrségnél ismét, hogy több külvárosban duhaj legények egész utcák hosszát beverték az ablakokat. A tetteseket nyomozza a csendőrség.

A humanizmus ünnepe színházunkban.

Fényes ünnepet ült a humanizmus városunkban. Az irgalom és a szeretet, mely országszerte rezgésbe hozza a szíveket a szegény tudóvészesek iránt és amely számtalan módon iparkodik a társadalom ezen halálra szánt alakjai iránt rokonszenvét és jóindulatát kimutatni tegnap este a mi városi színházunk világot jelentő deszkáin is megjelent, hogy adakozásra szólítja oly intézményre mely hivatva van a tudóvészesek enyhülését és gyógyítását előmozdítani.

Nemcsak városunkat, hanem az egész környéket fölvilanyozta e mozgalom, melyet a szabadkai társadalomnak jótékony angyalai kezdeményeztek, hogy Szabadkán hangverseny rendeztessék, melynek jövedelme a József főherceg szanatorium céljára fordítatik, mely a tudóvészeseknek akar az ország különböző pontjain szanatoriumokat létesíteni.

A százas hölgybizottságnak élén ott látjuk Birkáss Gyuláné Szuchich Adrienne, dr. Weszely Ödönné Balajthy Ilona és György Mórné urasszonyokat, kik fáradságot nem ismerő buzgalommal mindent megtettek, hogy a humanizmusnak ol-tárán minél gazdagabb és fényesebb áldozat lobogjon föl.

A társadalom átérzve e három nemeslelkű urnőnek eszményi szándékát, szívesen csatlakozott hozzájuk, hogy azon elhagyottak, a tudóvészesek iránt, kik piros rózsákkal az arcukon vannak eljegyezve a halállal, rokonszenvét kifejezzék.

Tegnap este 6 órakor érkeztek a Budapestről és a Szegedről jövő

gyorsvonaton a hangversenynek kiváló szereplői: Lukács György Békés vármegye főispánja, az országos mozgalom vezetője és Szamosi Elza, a m. kir. operaház tagja, a hangverseny vendég művésznője. Szép közönség fogadta és üdvözölte őket a pályaudvaron.

Az estély $\frac{3}{4}$ -kor vette kezdetét. Színházunk rég nem látott ily szép és előkelő közönséget. A páholyokból a legszebb női fejek mosolyogtak.

Az első szám Balla Miklósnak, a szanatórium egyesület titkárnak, a mai költői nemzedék egyik kiváló ifju tagjának prologusa volt, amelyet a lebecsült függöny előtt ő maga szavalt el. A kedves, megindító költemény Japán felé terelte figyelmünket, a bájos cseresznyefa-ünnepre, melyet igazán mesteri kézzel rajzolt meg a kiváló költő.

A másik pillanatban előttünk állott a japán cseresznyefa-ünnepély előképben előállítva. A legszebb és a legigézőbb tavasz. A nippon nőcskéik elragadó csoportja. — Résztvettek: Mácskovich Leona és Kornélia, Kertész Márta, Fábrián Ilonka, Keiner Ilonka, Weithoffer Viktória, Dimitrievich Vjera, Bedő Margit, Kovács Hedvig, Fejesné Kovács Mariska, Vojnich Elemérné, György Mariska és Böske, Lyubibraticch Lily, Reichl Emmácska, Balázs Puszika, Veszely Emilia, Ivánovich Margit és Katinka, Kuzmanovich Margit, Polgár Andor és Tessényi Vilma.

A műsor harmadik pontja Lukács György főispánnak felolvasása volt. Mindnyájan azt gondoltuk, hogy mint a szanatórium egyesület elnöke, a tudóvészről fog felolvasni. Elmellőzte a szomorú tárgyat, hanem átröpített bennünket Amerikába és az amerikai nőkérdést mutatta be oly széles tanulmányi alapon, minővel e téren alig találkoztunk. A rokonszenves felolvasást a közönség percekig tartó tapssal jutalmazta.

Szamosi Elza asszony, a m. kir. operaház művésznőjének énekszámai képezték a legnagyobb vonzóerőt. Szamosi Elzát is, mint minden magyar művészt, a külföld fedezte fel számunkra. Magyarországon tanult énekelni, de külföldön volt kénytelen a kezdet nehézségeivel megküzdni. Drezdában az ottani udvari operában fedezték fel benne a valódi tehetséget. A német lapok akkoriban nagy elragadtatással írtak a magyar művésznőről, aki tényleg páratlanul gyors carriéret csinált úgy az ének-tudás mint a közönség kegyeinek tekintetében is. A tegnapi hangversenyen első számul Saint-Säens Sámson és Delila című operájából énekelte Delila nagy áriáját. A közönség visszafojtott lélekzettel hallgatta a gyönyörű — nálunk oly ritkán hallott — hangokat. Mesterien bánt Szamosi azzal a nagy hanganyaggal, amely rendelkezésére áll. Helyenkint lágy és behizelgő a hangja, mint a csendes nyári fuvalom, máskor izzó szenvedélyvel törnek ki belőle az elbűvölő, lelket megrázó hangok. Szinte azt hisszük, hogy játszik — oly precíz az interpretációja — holott nyugodtan áll, csak szemei villannak meg olykor-olykor a szenvedélytől. Az ária végén szünni nem akaró tapsvihar dörgött feléje, amely megismétlődött minden egyes ének-száma után. Gyönyörűen énekelte az Aranyvirág című operettből az angol miss harmadik felvonásbeli dalát. Carmenből a Habanerát énekelte, de kissé bizonytalanul, — ezt azonban a kíséretrovására kell írunk. Igaz viszont, hogy a művésznő próba nélkül énekelte, a Habanera előadása

pedig annyira függ az egyéniségtől, hogy azt próba nélkül előadni szinte lehetetlenség.

Szabadka közönsége mindenesetre oly zenei élvezetben részesült tegnap, amely nálunk — sajnos, igen-igen ritkán esik meg.

Falussy István, szintársulatunk baritonistája nagy hatással énekelte Faustból Valentin dalát és a rózsaszál dalt a János vitézből.

Kedves jelenség volt a szinpadon Dominus Ella kisasszony, aki Lisztnek egy keringőjét és Gaál Ferenc zeneköltőnk Magyar Ábránd-ját interpretálta korát meghaladó művészetével és mesterére valló tökéletes-zajos tetszésnyilvánítással honorálta.

Szükebb hazánk Jászai Marija, dr. György Gáborné urnő szavalt ez után Kiss József Szép Batóné című költeményét. Többször volt már alkalmunk művészi előadásában gyönyörködnünk, de tegnapi szereplése oly magas művészi színvonalon állott, hogy valósággal lázba ejtette a hallgatóságot hatalmas drámai erejével és megrázó előadásával.

A diszes közönség a kellemes és tanulságos szórakozás hatása alatt távozott a fényes estély színhelyéről.

Este a vendégek tiszteletére 90 terítékű bankett volt a Bárány szálloda külön éttermében, amelyen társadalmunk előkelőségei Bezerédy István főispánnal az élükön ünnepelték az illustis vendégeket.

HIREK TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig. Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

— **Április 15.** A szabadkai delegáció a közgyűlésre a fogymnasium disztermében.

— **Április 16.** D. u. 3 órakor az izr. öns. és gyám. egy.ület közgyűlése.

— **Április hó 16.** Famunkások szakgyűlése a „Szarvas“ vendéglőben, d. u. 3 órakor.

— **Nemzeti ünnep.** Szabadkán méltóképen ünnepelték a 48-as törvények szentesítésének évfordulóját. A középületeken nemzeti lobogók hirdették az ünnepet. Délelőtt istentisztelet volt a szent Teréz templomban, melyen Mamusich Félix kanonok-plébános celebrált. Megjelentek az istentiszteleten: Bezerédy István főispán és Biró Károly dr. polgármesterrel az élükön a tisztviselői kar, a kir. törvényszék és járásbíró-ság Marián Miklós h. elnök vezetésével, a katonaság, a vasuti hivatalnokok, s a többi állami hivatalnokok. A tantestületekben a tanítók a gyermekekkel együtt ünnepeltek. Hivatalos órák nem voltak. Szünet volt az összes tanintézetekben is.

— **Halálozás.** Krizmanits János volt szabadkai fűszerkereskedő hosszas és súlyos betegség után tegnap Budapesten 40 éves korában elhunyt. Halálát özvegye, szül. szentiványi Joó Antónia és két gyermeke gyászolják. Az elhunyt tetemeit holnap délután Szabadkára szállítják és fél 4 órakor a családi sirböltben helyezik örök nyugalomra.

— **Munkakönyvek tartalmi megváltoztatása.** A kereskedelmi miniszter egy konkrét esetből kifolyólag kimondotta, hogy a munkakönyvek tartalmi megváltoztatása hivatalból büntetendő cselekményt képez, az 1896 : XXXII. t.-c. 87. §-a szerint az összes hatóságok és hatósági közegek kötelesek a hivatali hatáskörükben tudomásukra jutott nem magánindítványra üldözendő bűncselekményeket, a birtokukba

került adatoknak közlésével és a bizonyító tárgyaknak áttétele mellett a kir. ügyészségnél feljelenteni.

— **Csöd.** Az ujvidéki törvényszék Kleesz József és Kleesz Ferenc ujvidéki lakosok, mint az ujvidéki Kleesz József és Fia bej. cég beltagjai ellen a csődöt elrendelte. Csödbiztosul Rehák Ferenc törvényszéki bíró, tömeggondnokul dr. Slezák Lajos, helyettesévé dr. Endrőcy Mihály ujvidéki ügyvédek nevezettek ki.

— **Elűnt értékpapírok.** Popovics Amália ópazuai lakosnő érzékeny veszteséget szenvedett tegnap, amint Ópazuáról Zimony felé utazott. A vasuti kocsiában hagyott egy kis csomagot, amelyben egy 7176. sorszámú és 29. számú 1860. évi államsorsjegy, továbbá 4 drb 1003. sorszám, 26. és 27. számú, 2866. sorszám, 47. számú és 1255. sorszám, 6. számú szerb sorsjegy volt begöngyölgetve. A megindított nyomozás alapján a rendőrség gyanuja a vonatkísérő személyzet ellen irányul.

— **A zombori Schweidel-szobor.** A szomszéd városban erősen készülődnek a május 18-iki leleplezési ünnepélyre. A Schweidel-szoborbizottság az ország összes törvényhatóságait meghívja a leleplezési ünnepére. A meghívó arra való hivatkozással, hogy a dicső emlékü vértanu emlékü ünnepe nemcsak Zomboré, de az egész országé, — fölkéri a törvényhatóságokat, ezek között Szabadkát is, hogy az ünnepély fényének emelésére küldöttséggel képviseltesék magukat. A meghívó ma érkezett a törvényhatósági bizottsághoz. A leleplezési program legérdekesebbnek ígérkező pontja Rákosi Jenő főrendiházi tag ünnepi beszéde. Leleplezés után a Schweidel-szoboralap javára rendezendő fényképezési kiállítást nyitják meg a városházán.

— **Tüdőbetegségek gyógyítását** idézi elő az első stádiumokban az előkelő orvosok által ajánlott »Sirolin«. Előrehaladt esetekben is feltűnő javulást eredményez. A »Sirolin« kellemes szaga és íze miatt felnőttek és gyermekek által szívesen vétetik és nem bántja a gyomrot, mint a creosot és annak präparatuma. Ellenkezőleg, már rövid használat után javul az étvágy, az emésztés, és mulnak a tüdőbetegség tünetei.

— **Az ál-varrónő.** Megirtuk annak idején, hogy mult hó 16-án Miklós Teréz helybeli varrónőhöz beállított egy ismeretlen nő, aki varrónőnek adta ki magát és egy ruhamintát csalt ki tőle azzal, hogy megrendelést akar közvetíteni. A szabadkai rendőrség egyik detektívje tegnap Bácsalmáson felismerte az ál-varrónőt és letartóztatta. A rendőri nyomozás megállapította, hogy a csalónő Pfeifer Mari rovott multu, jelenleg jankováci lakosnő.

— **Megrabolt tanulóleány.** Klopfer Pollák Szerén helybeli lakosnő panaszt tett a rendőrségnél, hogy ma délelőtt Adrienne nevű leánykáját az iskolából jövet, az utcán ismeretlen tettes megtámadta és egy 50 koronát érő arany láncot, melyen arany fényképtartó függelék is volt, nyakáról leszakította és elrohant vele.

A vonat kerekei alatt.

Borzalmas szerencsétlenség történt ma reggel 7 órakor a szabadkai személypályaudvaron. Egy szegény vasuti munkás, amint a beérkező vonatra ugrott fel, megcsuszott és a

vonat kerekei alá került, amelyek a fejét és karját teljesen összeroncolták.

A szerencsétlenség részletei a következők:

Reggel 7 órakor a Zombor felől jövő személyvonat beérkezése után, amint az utasok már kiszálltak a kocsikból, a mozdony a rendező pályaudvarba indult az üres kocsikkal.

Kovács Birkás Vir. ce kocsiolajozó munkás, kinek a teherpályaudvaron volt dolga, a III. osztályú váróteremből sietett ki, hogy az induló kocsikkal jusson el rendeltetési helyére.

A vonatszemélyzet szokása szerint ugrott fel a legközelebbi kocsi lépcsőjére, azonban lába a lépcsőfokon megingott és ő visszahanyatlott. Szerencsétlenségére éppen egy gázlámpa oszlopába ütdődött, úgy, hogy visszasett éppen a vonat kerekei közé, amelyek 10-15 lépésnyire jönszoltak.

Mire a vonatot megállították, a szegény embes eléktelenített hullája feküdt a sinek között. Fejét teljesen összetörték a kerekek és mindkét karja is ki volt törve.

A 38 éves családos ember hulláját a mentők kiszállították a bajai temető hullaházába, ahol délután a rendőri boncolást megejtették.

SZINHÁZ.

Mihályfi Juliska bucsuja. A szabadkai színházlátogató közönség a legjobban szívéhez nőtt művésznőtől vesz bucsut csütörtökön. A szabadkai színészet történetében egyedül álló jelenség, hogy egy művésznő nyolc évig működött volna színpadunkon és ezen hosszú idő alatt, a színész-pálya tanúságaitól eltérőleg, évről-évre emelkedett a közönség szeretetében. A János vitéz boszorkányában látjuk őt utoljára, mint társulatunk tagját a színpadon.

Egy tudós kísérlete.

Téved, aki az hiszi, hogy csak a babonás és műveletlen vagy félműveltségű ember lát kísérteteket. Megjelennek azok a tudósok előtt is így vélekedik legalább egy párisi orvosi ujság, amely minapi számában elbeszéli, hogy Cherreul, a híres vegyész, aki 1889-ben 103 éves korában halt meg, följegyzéseinek tanúsága szerint egy alkalommal kísértetet látott.

Cherreul ugyanis, egy éjjel sokáig dolgozott íróasztalánál, míg végre fáradtan aludni tért. Ekkor hirtelen a szobájába vezető ajtóban különös kísértet jelent meg előtte. A tudós nem vesztette el lélekjelenetét, hanem hidegvérrel vette elő óráját s megállapította, hogy háromnegyed három van már.

Azután visszatért íróasztalához és lerajzolta a kísértetet, mely utóbb eltűnt. Cherreul másnap megdöbbenve értesült egyik barátja haláláról, aki az éjszaka ugyanazon órájában elhunyt. — Így beszéli el a dolgot egy párisi ujság, de senkit sem lehet arra kényszeríteni, hogy elhiggye.

TAVIRATOK

Gróf Kun Géza halála.

Budapest, ápril. 11. Gróf Kun Géza, az Akadémia másodelnöke holtteste még a Vöröskereszt kórház halottas kamrájában fekszik. Holnap reggel azonban áthozzák az akadémia oszlopcsarnokában felállított ravatalra. A temetés délután fél öt órakor lesz s az egyház nevében Haypál Benő ev. ref. lelkész, az Akadémia nevében Goldzieher Ignác, az etnográfiai társaság uevében Szalay Imre min. tanácsos mond bucsuztatót.

Tömeges kivándorlás.

Trencsén, április 11. Trencsénmegye területén a kivándorlási láz még mindig tart. Az 1906. év első

három hónapján (január-márciusig) 2044 Amerikába szóló utlevelet adtak ki, sőt olyanok is vándoroltak ki titokban, a k.k.nek törvényes korlátok miatt utlevél nem állítható ki. A gazdák ma már morva és más idegen cselédeket kénytelenek a mezői munkára felfogadni.

Nagy hóvihár.

Máramaros-Sziget, ápr. 11. Máramaros-Szigeten e hó 8-án reggel havazni kezdett és estig oly sűrűn esett a hó, hogy csakhamar mintegy fél méter magas hó fedte az utcákat úgy, hogy a kocsiközlekedés is csak ügygyel-bajjal volt fenntartható. Máramaros hegyvidékén oly nagy a hó, hogy a falvak lakossága egy pár napra el van zárva a közlekedéstől. A fagy nem okozott még kárt mert a növényzet még nem bujt ki a földből.

Innen onnan.

Egyik szabadkai irodalom barátot, aki nem rég került haza a katonaságból, még nem kapták rajta az igazmondáson. Amit mond annak csak a felét hihetik el.

Épen tegnap mesélte katonaviselt dolgait. Lodit, adja a Hári Jánost.

Mellette ül barátja N. Ö. és kérdi tőle:

— Hát hanyadik ezrednél szolgáltál?

— A 86-osoknál.

Erre N. Ö. odaszól a társaságnak:

— Tehát a 43-dik ezrednél szolgált.

* * *

Két egykori iskolatársnő, egy szabadkai és egy falusi leány véletlenül találkozik egymással a Kossuth-utcában.

Szemrehányólag mondja a vidéki leány:

— Azt hallom, menyasszony lettél?

— Igaz.

— Gratulálok. Am haragszom reád, hogy meg sem hívtál az eljegyzésre, pedig csak itt lakom a szomszéd faluban.

— No ne neheztelj édesem, majd legközelebb — válaszolja a tapasztalt szabadkai leány.

* * *

Notórius betörőt védett egy fiatal fiskális. A vádlottat a törvényszék hat havi börtönre ítélte. A védőnek nem volt inyére az ítélet és meg nem állhatta, hogy ennek egy fejcsóválással kifejezést ne adjon. Az elnök rászólt:

— Figyelmeztetem a védő urat, hogy ne rázza a fejét.

— A fiatal pörvesztő, aki híres arról, hogy akkor is mozog, amikor alszik, meglepődve felelt:

— Ne rázzam a fejemet? Hát már a saját fejem felett sem rendelkezhetem szabadon? Majd akkor tessék engem rendreutasítani, ha a más fejét rázom.

KÖZGAZDASÁG.

A Csantavéri takarékpénztár r. t. tökélemelése. A Csantavéri takarékpénztár r. t. igazgatósága április 16-ára rendkívüli közgyűlést hívott egybe, amelyen javaslatot tesz az alaptőkének 100,000 K-ról 1000 drb 100 K. n. é. részvény kibocsátása útján 200,000 K-ra való felémelése iránt.

Uj pénzüntézet Titelen. A Bácsmegyei agrár takarékpénztár r. t. Zomborban, támogatásával Titeli takarékpénztár r. t. cég alatt Titelen új pénzüntézetet alapítanak 100,000 Kialaptőkével (1000 drb 100 K. n. é. részvény). Az alapítók élén Thurszky Pál dr. titeli járásorvos áll.

REGÉNY CSARNOK.

Sötét hatalmak.

32.

A szomszéd ur buzgón irt tovább; oldalt oldal után töltött meg, órák órák után multak. Vágyakozva tekintett az ajtóra, ha zajt hallott a lépcsőn. De Emil csak nem akart jönni. Sohajtozva dolgozott tovább. Mi lesz fáradozásainak az eredménye? Sikerül-e neki állást találni? Már dél is elmúlt és Emil még mindig nem volt otthon. A lépcsőn lépések zaja hallatszott; a szomszéd ur feszülten figyelt.

— Ez nem Emil, ez Baumné, suttozta; ismerem a lassu járását.

Az ajtóhoz ment, hogy bebocsássa barátnőjét. Ez éppen az utolsó lépcsőre lépett és szuszogva kerül a szomszéd ur szegényes szobájába.

Mi ismerőseink közül Baumné volt az egyedüli, akin az idő nem nagy változást okozott. Erő eljes, ötven éves nő volt; egészséges arc-szine, egyenes testtartása elárulták, hogy testileg a legjobban érzi magát. Szemei úgy villogtak, hogy szinte öröm volt ránézni. Ami ellen panaszkodott, s ami a lépcső megmászását annyira megnehezítette, kövérsége volt, amely, különösen amióta zöldségáruházzal foglalkozott, nagyon is növekedett.

A karján nagy kosarat cipelt, telve mindenféle kincscsel. Ma Emil születésnapja volt, s Baumné soha sem szalasztott el ilyen kedvező alkalmat, hogy a két férfit hosszú időre mindennel, ami az élet fentartásához szükséges, el ne lássa.

Baumné arca ma különösen bárátságos volt, s leolvashatták róla, hogy valami rendkívüli meglepetést tartogatott barátainak. Kutatva tekintett szét a szobában, s a kicsike után kérdezősködött, amint Emilt a régi időkől fogva nevezte. A szomszéd ur elmondta, hogy Emil már reggel óta távol van, hogy néhány úri családnál, akik nyelvmestert keresnek, bemutassa magát. Ő maga is csudálkozik hosszas kimaradásán.

— Minket Károly is nagyon aggaszt, folytatta ezután, az ezelőtti években ezen a napon rendszeren kaptunk tőle levelet, de ma elmaradt a levél.

A zöldségárusnő arcán öröm vilant meg.

— Maguk ugyan nem kaptak levelet, de kaptam én, szólalt meg zsebében keresgélve s egy összegyűrt papirdarabot huzva ki.

— Károly meg akarja lepni Emilt. Ő maga j' n el, ezt írja nekem. Nem sokára itt is kell lennie a vasutról, mert azt hiszi, hogy itt fog bennünket találni. A levelet már tegnap kaptam. Károly minden pillanatban itt lehet, mert a vonat már megérkezhetett és még csak itthon sem találja a kicsikét.

A következő pillanatban az ajtó kinyílt, s a két fiatal ember együtt lépett a szobába. Károly anyjának tárt karjaiba sietett.

Baum Károly tekintélyes alak volt; anyjánál egy fejjel magasabb, teste erőteljes és egészséges, arcáról nyíltság és józanság sugárzott. Derék emberré nőtt a szegényház gyermeke, ezt egész valója elárulta. Miután anyját üdvözölte és össze-vissza csókolta, a szomszéd ur kezét rázta meg hűségesen.

Baumné büszkén jártatta tekintetét derék fián, s magában összehasonlította Emillel, akit Károlyhoz

képest jogosan nevezhetett kicsikének Károly széles melle, erőteljes alakja, izmos kezei, mindez az anya izlése szerint való volt.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE.

Laptulajdonosok: AZ ALAPITÓK

Szerkesztőségi és kiadóhivatali

telefon szám: 62.

A KATONA-féle Növényesszencia-Fluid egyike a legelterjedtebb és leghatásosabb HÁZI GYÓGYSZEREKNEK.

Páratlan!! Nélkülözhetetlen!!

Tessék egy próbát tenni, s mindenki meg fog győződni az egyedül valódi, s évek óta forgalomban levő KATONA-féle jó illatu, igazi Növényesszencia-Fluidról „K. A.” védjeggyel, annak gyógyerejéről és hatásáról. —

Valódi KATONA-féle

„K. A.” Növényesszencia-Fluid

nek egyetlen magyar családnál sem szabadna hiányozni és hogy ezen kellemes illatu fluidot a legszegényebb is megszerezhesse magának, az árak oly olcsón vannak szabva, mintzerint

1 próba-üveg 20 kr. = 40 fillér.

12 üveg 4 kor. póstadíjjal együtt.

KATONA-féle Növényesszencia-Fluid teljesen és biztosan gyógyít minden gyengeségben, étvágytalanságban

KATONA-féle Növényesszencia-Fluid megszünteti a gyomor- és hasgüresöt, gyomorrendetlenségnek minden nemét.

KATONA-féle Növényesszencia-Fluid kitűnő szer savanyu felbőfőzés, vese-égés, fejszedülés ellen. Eltávolít gyorsan sárgaságot, váltólázt, hideglélet, vérzavart és ájulást.

KATONA-féle Növényesszencia-Fluid megszünteti a szívizmorulást, légzési zavarokat, fülzugást, fogfájást, a száj rossz szagát, kólika mellfájdalom, tüdőbántalmak és vérszegénység ellen. Gyorsan étvágyat gerjeszt, így a testi erő fokozódását, a test súlyának növekedését idézi elő, az egész idegrendszert megerősíti. Pontos használati utasítás mellékelve van!! Mint külszer „KATONA-féle Fluid” néven ismeretes, igazán népszerű házi szer, már több mint 20 év óta fájdalomcsillapító bedörzsölésnek fényesen bizonyult köszvénynél, esznál, tagszagatásnál, stb.-nél. — A föld összes országában nagy elterjedésnek örvend s biztos hatásánál fogva oly elismerésre talált, hogy minden betegnek bátran ajántható! — — — Utasítás mellékelve!

Minden megrendelés pontosan címzendő

csak: KATONA ÁGOSTON

gyógyszertára a Szent Háromsághoz, SZABADKÁN.

VIII. kör Csernovics-utca.

Budapesten: Török József gyógyszer-tára, Király-utca.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér Vastag betűkből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér

Antikvárium. Könyv-, papír-, zeneműkereskedés és kölcsönkönyvtár van Szabadkán, a gymnasiummal szemben. Az Antikváriumba remek képes levelezőlapok darabja 1 kr. Kölcsönkönyvtárának havi 30 kr. a díja. Cigareta papír 100 db-os dobozokban csak 9 kr., legfinomabb csak 11 kr. Használt könyveket zeneműveket vesz. Levélpapírok, emlékkönyvek, képes könyvek, imakönyvek stb. Bámulatos olcsón lehet venni az Antikváriumban Szabadkán.

Levelezni szeretnék egy bajai szép kis leánnyal Leveleket kérek a bajai fiókiadóba. Bogár j. alatt.

Raktár kiárusítás minden elfogadható árban Kész női ruha, blons, alsó szoknya, gyermek ruha női ing stb. VI Deák-utca Dr. Szilassi házban a teljes berendezés eladó

Ügyvédi iroda. Népés alföldi városba telekkönyvi ügyekben jártas ügyvédjelölt kerestetik, esetleg fia al ügyvéd, ki egy 30 év óta fennálló irodába társul belépne. Cim a kiadóhivatalban.

Keresek egy komoly szorgalmas fiatalembert, Izraelita nőt, ki a gazdaságban némi jártassággal bír, azonnali alkalmazásra. — Weiszberger István Pacsár.

Ez nem mese! Ez valóság!

Figyelem! Dupla fedelű ezüst óra csak 6.— frt
Roskopf nickel óra csak 2.— frt

Pontosan járó ébresztő óra csak 1-50 frt
Tula ezüst óra csak . . . . . 10.— frt

Arany és ezüst ékszerek, női és férfi aranygyűrű, fülbevaló, karkötő, hosszú és rövid óra láncok, és nyakláncok a legnagyobb választékban. Ezüst oxyd, chinai ezüst evőeszközök és disztárgyak. Tegyen egykísérletet és meggyőződik, hogy **sehol ily olcsón nem vásárolhat!**

Rude Ignác müorás és ékszerész **Baja**

Alapított 1898. Granaug-féle bankház épületben. Alapított 1898.

DEUTSCH ALBERT

cipőraktára Szabadka, Főter 1 szám.

Gyermek fűzős cipő
barna v. fekete.

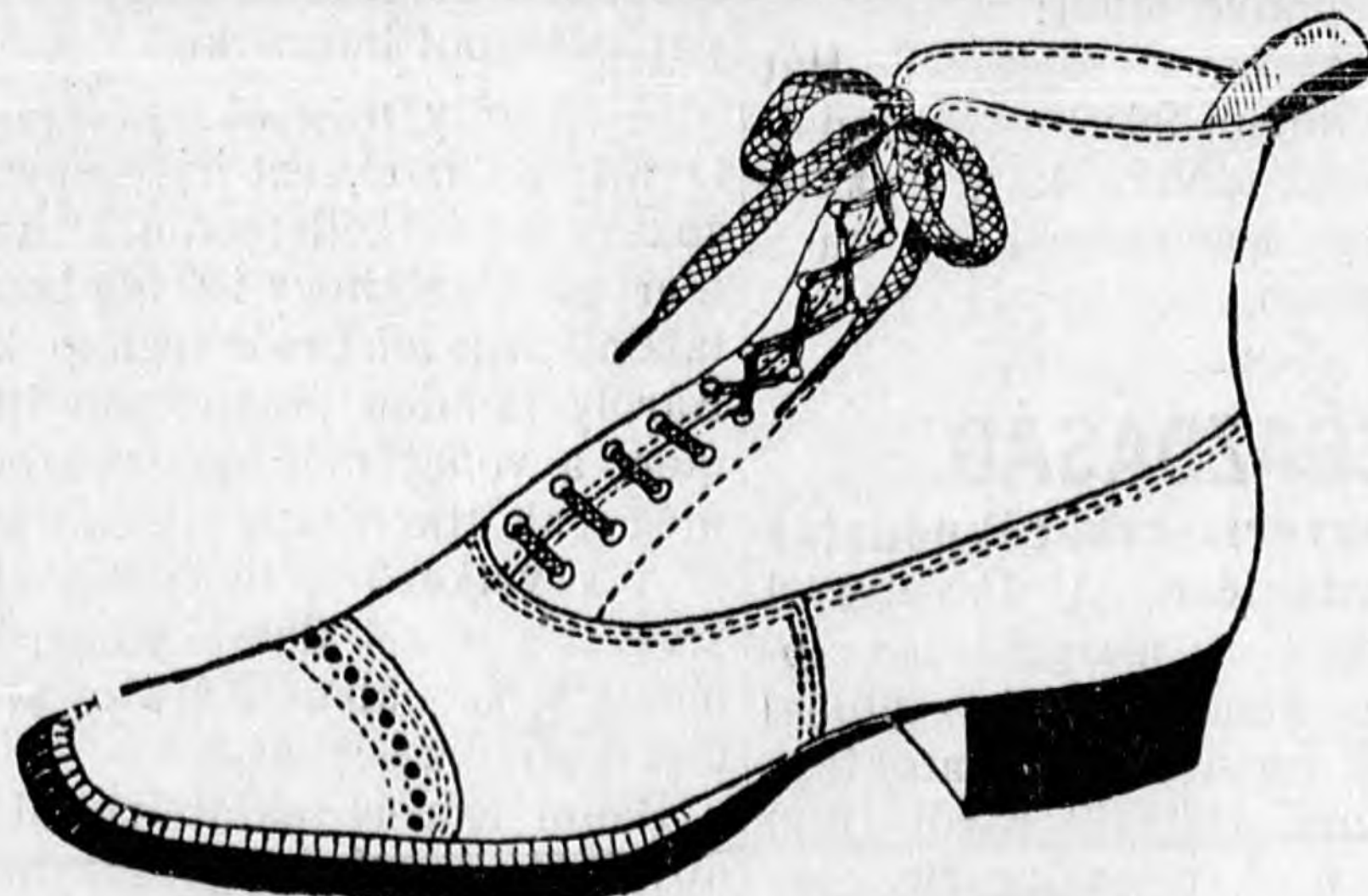
Legnagyobb
választék!

Legjobb
kivitel!

Leány fűzős cipő
fekete v. barna.

Valódi Goodyear „Világ-cipő, a jelenkor
elismert legjobb cipője.

Férfi czugos cipő, tartós ft. 2-50
Férfi fűzős cipő, erős „ 3.—
Férfi fűzős Boxcipő „ 4-50
Tiszti cipő borjubőrből „ 4-75
Goodayer varrott.
Férfi fűzős cipő barna bőrből, elegáns „ 4.—
Férfi fűzős cipő Chevraból „ 5 50
Goodyear varrott
Férfi hegymászó cipő „ 6.75

Elegáns!
Könnyű ipar!
Olcsó!

Női czugos cipő ft. 2-50
Női fűzős cipő, tartós „ 2-75
Női gombos cipő, fekete „ 3.—
Női fűzős cipő, barnabőrből „ 3.—
Női fél cipő fekete bőrből „ 2.—
Női fél cipő barnabőrből „ 2-25
Női fűzős cipő Chevraból „ 4-5
Goodyear varrott, elegáns, sikkes.

Dívtos formák!

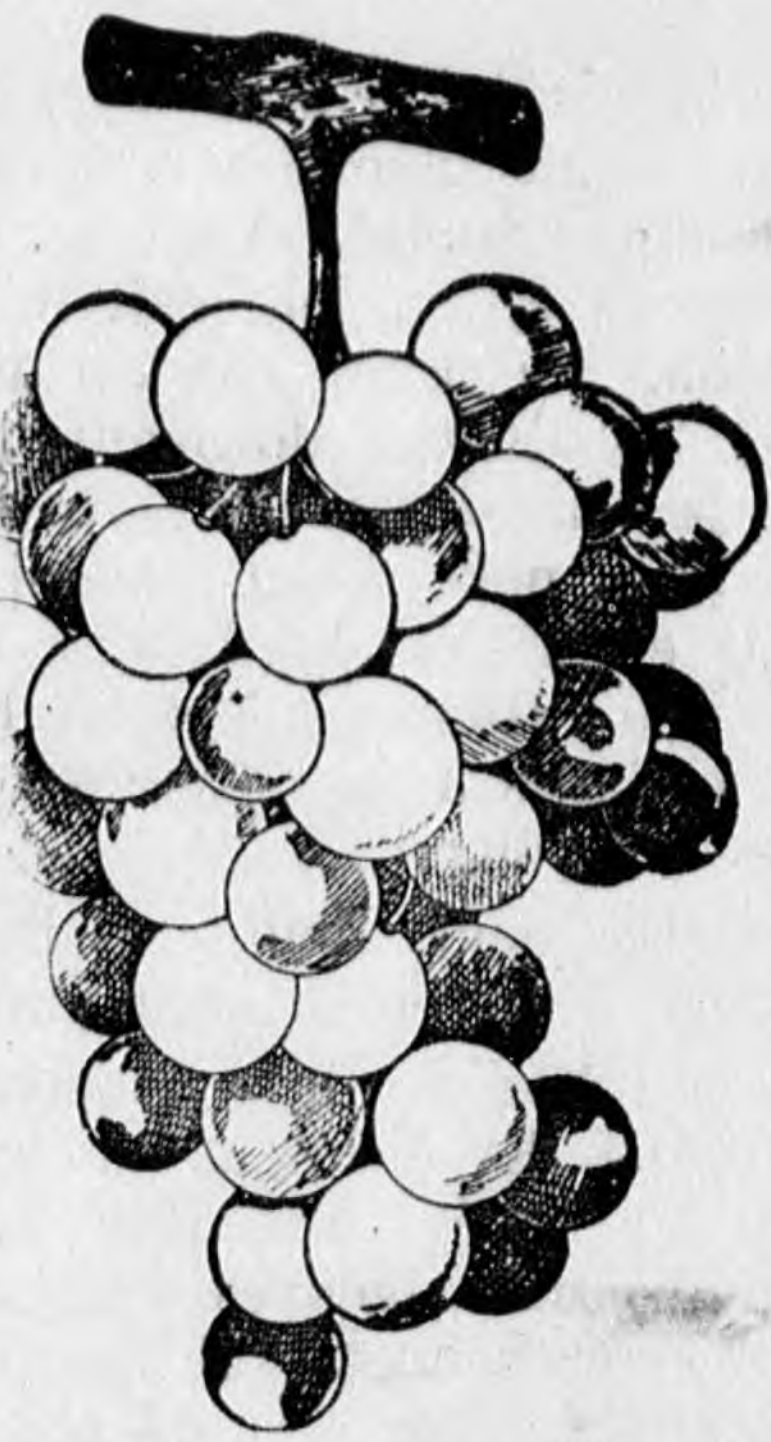
Jó anyag

Tartósság

Kiváló minőség!

Nyomatott a kiadók Kladek és Hamburger könyvnyomdájában Szabadkán.

„Milleniumtelep” Nagyösz.

Legolcsóbb ár

Legjobb minőség

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, a ki ingyen kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, a mely szőlőiskola állami segélyvel és állami felügyelet mellett létesült.

HIRDETÉSEK

vetélelnék Kladek és Hamburgernál

Mi a szősz? . . . A papa megengedte, hisz Jakobi-füle Antinicotin cigaretta-hüvely.
Gyár: WIEN VIII., Piaristengasse Nr. 17.

Eladó egy száletti

teljesen jó karban, függönyökkel együtt, korcsmárosoknak vagy szőlőbe kiválóan alkalmas. Bővebbet

Szemmáry János
vendéglősnél.

Eladó házhelyek.

A párhuzamos uton, a pályaudvarral szemben, a volt kaszinó-kert mellett eladó szabad kézből egészben vagy három részben egy 130 négyszögölnyi terület.

Tudakozódhatni

lovag **Nachodsky Emanuel**
alezredesnél.

Wagenblatt István kocsigyártó Baja Kádár-utca

Készít minden kivitelben landauer, homokfutó, diszkocsi és minden e szakmába vágó munkát a legszebb kivitelben és szolid árakban. — E szakba vágó javítások elvállaltatnak olcsó árban.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri kitünő tisztelettel
Wagenblatt István,
kocsigyártó.

